

LES UNIVERSITATS DELS PAÏSOS CATALANS PASSEN COMPTES
I DENUNCIEN LES SEUES MANCANCES

Pocs diners per a tants alumnes

Les universitats dels Països Catalans pateixen els mateixos problemes, derivats de l'esquifit pressupost econòmic. La massificació, la manca de laboratoris, infraestructura i professorat especialitzat, entre altres coses, poden conduir-les a una situació insostenible a partir del 92, any en què s'homologaran tots els títols de les universitats europees.

T. Català i E. Company

Les universitats de València, Central i Autònoma de Barcelona, ofegades econòmicament.

Les universitats valencianes tenen plantejades nombroses necessitats, derivades de la seua pròpia estructura. Les escasses dotacions amb què han hagut d'atendre la multiplicitat de despeses que aquesta estructura genera han anat deteriorant-se any rere any. La crisi econòmica que pateix la universitat de València té el seu origen en una sèrie de factors: Els pressupostos generals de l'estat, primer, i actualment els de la Generalitat valenciana, no han tingut mai en compte un paràmetre tan fonamental com el creixement massiu de la universitat i la consegüent influència en matèria de despeses.

El creixement del capítol de despeses corrents s'ha limitat al percentatge d'increment de la despesa política per a cada exercici pressupostari, la qual cosa, la major part de les vegades, ha implicat un desajust greu amb l'IPC i la consegüent concreció en la pèrdua real de poder adquisitiu d'aquestes universitats.

El principal repte de la política econòmica és atendre de manera absolutament prioritària l'actual massificació que, en tots els aspectes, pateixen en primer lloc els estudiants, però també el professorat i el personal d'administració i serveis.

La Universitat de València i la Politècnica

Les actuacions que du a terme la universitat de València condueixen fonamentalment a aconseguir un nou campus que solucione l'actual massificació de centres docents del campus de Blasco Ibáñez, com és ara Dret, Psicologia, Ciències Econòmiques i Empresarials..., etc.

Quant al personal laboral d'aquesta universitat, la situació és veritablement preocupant ja que el creixement de la plantilla ha estat en alguns casos nul. El fet que algun centre de contin-

Per a joves (i adults)
que volen saber...

Edicions BROMERA

DISTRIBUEIX:

SENDRA (96) 366 45 85

LA TERRA (965) 12 15 77

Edicions PP.CC. (93) 318 87 99

centro g. leopardi

GIORNATE CULTURALI AL LEOPARDI

DAL 20 AL 23 GIUGNO '88

- **MOSTRA DI VINI ITALIANI:**
Dal 20 al 30 Giugno.
- **GIORNATE GASTRONOMICHE:**
20, 21, 22, 23 Giugno. Menú a cura della «Società Bongustai».
- **RASSEGNE CINEMA:** Con rassegne su Fellini/Gian M.ª Volontè/e film su «LA MAFIA».

ESTATE'88

- **LEOPARDI ITALIA VIAGGI:**
Vi offre gli itinerari:
– TOSCANA E IL PALIO: 8-19 AG.
– VENETO E LA REGATA
STORICA: 26 AG - 5 SETT.
- **CORSI INTENSIVI DI LINGUA ITALIANA:** 5-29 settembre.

Il LEOPARDI ovvero gli specialisti a Valenza, in Lingua e Cultura Italiana.

CENTRO G. LEOPARDI
M. Mascó, 6-2a. Tel. 362 17 11

Problemàtica econòmica de la Universitat de les Illes Balears

Lluís Pina*

La problemàtica de la universitat s'ha de plantejar tenint en compte la seva edat: es una universitat que va esser creada fa deu anys. Per això, si la comparam amb l'economia de les universitats estrangeres o les nord-americanes, la UIB com a despesa corrent anual es troba en una bona situació, per la seva mida i pel nombre d'alumnes que té.

El problema més essencial de la universitat és la seva joventut (la qual cosa també cal dir que, paradoxalment, pot esser un aspecte molt profitós), la major part de les coses estan per fer i per això necessita una inversió molt superior. Per exemple, la Universitat de Santiago, des del punt de vista d'edificis i instal·lacions, està al dia i duu molts anys de volada. Aquí tot és nou, tot és per fer. L'any passat no hi havia res informatitzat, ni una pantalla d'ordinador i enguany ja s'ha posat en marxa un Servei de Càlcul i Informatització que necessitarà una inversió, en dos o tres anys, de tres-cents o quatre-cents milions de pessetes que s'han de bestreure de la despesa corrent de cada any per tal de produir aquestes possibilitats d'inversió.

Aquest any tenim un pressupost corrent d'uns dos mil dos-cents milions de pessetes que en relació amb les universitats internacionals, allò que nosaltres podem donar és misèria, no arribarem mai a esser una universitat puntera.

El tema de la docència, es troba endarrerit quant al tema d'investigació i també el de tota la infraestructura d'edificis i serveis del nou campus universitari. Cal trobar finançament no només estatal sinó també privat. Aquestes són les línies mestres de la problemàtica.

* Gerent de la UIB.

gut experimental no haja rebut mai com a dotació ni un sol auxiliar de laboratori ens pot donar una idea de la situació actual.

La plantilla del PAS ha sofert una congelació real des de l'exercici econòmic del 1985 i, simultàniament, ha augmentat l'estructura universitària. Aquest fet ha produït un desfasament tal que, si no es genera un creixement notori durant aquest any, l'eficàcia i el desenvolupament normal de departaments, centre i serveis serà insostenible.

La Universitat Politècnica per la seva banda pateix els mateixos problemes que la resta de les universitats valencianes, però la seva situació es veu agreujada per no poder competir tecnològicament amb la resta d'universitats europees.

Mentre les universitats politècniques angleses tenen un pressupost per estudiant de 800.000 o un milió de pessetes, la universitat valenciana té un pressupost per estudiant que no arriba a les 300.000. Per aquest motiu i davant la pròxima integració a Europa, prevista per al 92, els universitaris valencians hauran de patir l'homologació de titulacions com també una menor preparació tecnològica.

L'afany de modernització xoca de

vegades amb la realitat més immediata. Xifres tan altes com la de 13.526 estudiants no tenen un correlat en les del nombre de professors, que en aquest curs és de 956. A més, la capacitat total dels centres d'aquesta universitat no ha crescut d'acord amb la matrícula. Això condueix a extrems com el de l'Escola Universitària d'Enginyeria Agrícola d'Oriola, que ha tingut 474 estudiants matriculats i només disposa de 257 places a les seues aules, o com el de l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica d'Obres Públiques, amb 1.194 estudiants i 650 places, o per posar un altre exemple, el cas de l'Escola Universitària d'Informàtica, amb 3.026 estudiants i 1.537 places, de les quals sols 25 són terminals des d'on es poden fer pràctiques.

Amb una situació tan desastrosa no ens pot estranyar que els tècnics d'empreses com la Ford o la IBM, situades al País Valencià, siguin majoritàriament estrangers. A més, els estudiants de la universitat politècnica de València, continuen fent pràctiques amb la tecnologia de la primera revolució industrial.

La Universitat d'Alacant

La universitat d'Alacant, la més jove

de les universitats valencianes, dirigeix la major part dels seus pressupostos a despeses corrents. El seu campus és un antic camp d'aviació militar que necessita a tota hora reparacions.

El problema més greu és adequar la universitat a les noves realitats després de l'aprovació de la LRU: departaments, més personals del PAS, més professorat. Per contra, no pateix la massificació de la resta d'universitats valencianes ni la necessitat d'invertir en nous salaris.

El millorament de la universitat valenciana a tots els nivells passa, per un augment dels pressupostos per part de la Generalitat, la qual té la responsabilitat de finançar la Universitat, de manera que pugui complir els objectius que li demana la societat amb la major dignitat possible.

Es fa necessari reformar les estructures universitàries i adaptar-les a la massificació existent. La universitat s'ha de situar entre la postura de l'investigador impermeable a la societat i la universitat considerada com una empresa de *consulting*, disposada a fer la competència directa a l'empresa privada.

Són 25.000 milions

Des que el mes de març de 1985 es va fer el traspàs de les competències en matèria d'universitats al departament d'Ensenyament de la Generalitat, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya han deixat de pertànyer a allò conegut com a «territori MEC (Ministerio de Educación y Ciencia)». Això significa que, sobre el paper, les universitats catalanes són independents del govern central quant a la qüestió pressupostària.

El finançament de les universitats ve donat per tres apartats fonamentals. El primer d'ells tracta de la subvenció que els atorga la Generalitat de Catalunya a través del pla quadriennal. Aquesta programació té validesa per quatre anys i té origen en l'aprovació de la Llei de Creació dels Consells Socials i Coordinació Universitària per part del Parlament. El consell interuniversitari, que data oficialment de 1984, és l'organisme que proposa la distribució dels pressupostos, dades amb què s'orienta la Generalitat per confeccionar el pla quadriennal.

La segona font d'ingressos de les universitats són les taxes, que correspon al que els alumnes sufraguen en

concepte de pagament de matrícules, i representa un 25 per cent del global dels pressupostos.

I el tercer apartat es refereix als ingressos per altres conceptes, que funcionen a través de convenis amb diverses indústries —sobretot en el cas de la Universitat Politècnica—, o per l'obtenció de diners provinents dels fons d'investigació de diversos organismes.

Autonomia, però no tant

No obstant l'aparent autonomia de les universitats catalanes, a causa sobretot de no pertànyer al territori

MEC, el ministeri estatal exerceix encara un acurat control sobre el funcionament de les universitats del país per les atribucions que li atorga la controvertida LRU (Llei de Reforma Universitària) i la Constitució. En concret, estipula els sous de funcionaris i professors (règim retributiu del professorat); fixa les taxes mitjançant la determinació d'uns màxims i mínims que la Generalitat ha de respectar; marca els requisits necessaris per accedir a la universitat tot basant-se en la Llei d'Accés (la qüestionada selectivitat); i traça els plans d'estudi.

Controls a part, cal mencionar tam-

Entrada a la Facultat de Medicina de València.

Xifres canten

	Nombre alumnes	Pressupost 1987
Universitat Autònoma Barcelona	28.526	6.399.380.000
Universitat Barcelona	74.522	11.871.015.000
Universitat Politècnica Catalunya	18.977	6.299.165.000
Universitat València	45.601	7.625.627.000
Universitat Politècnica València	15.800	5.355.211.355
Universitat Alacant	12.500	2.349.979.000
Universitat Mallorca	7.448	2.229.750.489

bé l'estat de precarietat econòmica i d'infraestructura en què van ser traspasades les competències universitàries al departament d'Ensenyament de la Generalitat.

No és estrany, doncs, que a l'hora del repartiment del fons del Pla Quadriennal, les tres universitats catalanes, representades pels respectius rectors, es mostressin fortament interessades per saber quina part se'ls havia assignat. El mes d'abril d'enguany va fer-se pública la distribució del Pla Quadriennal, més conegut com «els 25.000 milions». Va resoldre's segons la següent divisió: 10.000 milions per a la Universitat Politècnica de Catalunya; 8.000 milions per a la Universitat de Barcelona. El Pla Quadriennal té vigència des de 1989 fins a 1992. Ara falta veure què passarà amb la quarta universitat, la creació de la qual ja està en marxa. □